

2.10.2022

אל:

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט בין-לאומי)

ד"ר גיל-עד נועם

הנדון: בחינת מעמד קו התיחום הימי הצפוני של ישראל

בשנת 2011 ממשלת ישראל אימצה את החלטה מס' 3452 בנושא קביעת קו התיחום הימי הצפוני של מימי החופין והאזור הכלכלי הבלעדי של מדינת ישראל בים התיכון (להלן: "החלטה 3452" או "ההחלטה"), ובהתאם להחלטה זו, הפקידה קו תיחום באו"ם. מטרת נייר זה היא בחינת הרקע שהוביל להחלטה זו וכן התייחסות למעמדו של קו תיחום זה, זאת גם על רקע השאלה אם חל בנסיבות העניין חוק יסוד: משאל עם.

מסקנתנו העיקרית הינה שקו התיחום שנקבע בהחלטת הממשלה משקף את תביעותיה של ישראל לזכויות בשטח ואולם לא היה בה משום קביעת קו גבול סופי לצורכי ריבונות.

א. רקע

1. כידוע, בין ישראל לבנון אין יחסים דיפלומטיים. כיום אין בין ישראל לבין לבנון קו גבול מוסכם, לא במרחב הימי ולא במרחב היבשתי. במרחב היבשתי בין המדינות בגבול הצפון שורטט ע"י האו"ם קו המכונה "הקו הכחול". יובהר כי קו זה אינו גבול מוסכם, אלא "קו הנסיגה", אשר נקבע על מנת לאשר את נסיגת כוחות צה"ל מלבנון בשנת 2000. יצוין כי הקו התייחס אך ורק למרחב היבשתי.

2. גם במרחב הימי המדינות לא הגיעו להסכמה בדבר קו הגבול הימי ביניהן.

3. בתחילת שנות ה-2000, על רקע הערכות לאפשרות קיומם של משאבים טבעיים באזור מזרח הים התיכון, החלו שני תהליכי תיחום ימי רלוונטיים, בין לבנון לקפריסין, ובין ישראל לקפריסין.

4. במהלך שנת 2010 הפקידה לבנון, באופן חד-צדדי, קואורדינטות ימיות באו"ם, המייצגות את טענתה הימית במרחב.¹ עוד יצוין כי בינואר 2007 נחתם הסכם התיחום הימי בין לבנון וקפריסין. עם זאת, בעוד שקפריסין אישרה את ההסכם, עד כה לבנון טרם אישרה אותו וטוענת שהסכם זה איננו בתוקף.²

¹ See M.Z.N.79.2010.LOS of 24 August 2010 and M.Z.N.79.2010.LOS.Add.1 of 9 November 2010. Available at:

https://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/mzn_s/mzn79ef.pdf and https://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/mzn_s/mzn79add1ef.pdf

² Agreement between the Government of the Republic of Lebanon and the Government of the Cypriot Republic Delimiting the Exclusive Economic Zone, signed on 17 January 2007.

5. ב-17.12.2010 נחתם הסכם התייחוס הימי בין ישראל וקפריסין.³ ההסכם אושרר והינו בתוקף. מספר חודשים לאחר חתימת הסכם זה, ב-20.6.2011, הגישה לבנון לאו"ם מכתב המביע התנגדות לנקודת ההתחלה של קו הגבול בין ישראל לקפריסין, בטענה שמדובר בשטח ימי השייך ללבנון, כפי שמשתקף בעמדת לבנון שהופקדה ב-2010.⁴

6. כפי שיפורט בהמשך, לנוכח פעולות לבנון, עלה צורך לעגן את תביעתה המשפטית של ישראל לשטח הימי הצפוני, במטרה למנוע מצג או טענה לפיהם קיימת הסכמה שבשתיקה של ישראל עם עמדת לבנון. על כן, בהתאם, קבעה הממשלה בהחלטה מס' 3452 מיום 10.7.2011 את הקואורדינטות הימיות והחליטה על הפקדתן באו"ם (כפי שיפורט להלן).

7. קו התייחוס הנ"ל שהופקד באו"ם, יחד עם קו התייחוס הלבנוני, יוצרים אזור תביעה חופף בגודל של 860 קמ"ר המהווה את שטח המחלוקת הימי בין ישראל לבין לבנון (להלן "אזור המחלוקת").

8. כפי שיוסבר בהמשך, נראה כי מטרת ההחלטה לא הייתה להגדיר קו גבול ימי ריבוני וסופי, אלא לבסס עמדה ישראלית במענה לפעולות של לבנון, שתבהיר כי מדובר באזור הנתון למחלוקת, שלגביו יש להגיע לפתרון בהסכמה ובמשא ומתן.

החלטת ממשלת ישראל מס' 3452

9. ביום 10.7.2011 עברה החלטת הממשלה 3452, הקובעת כי "קו התייחוס הימי הצפוני של מימי החופין ושל האזור הכלכלי הבלעדי של מדינת ישראל בים התיכון נקבע בהתאם לרשימת הקואורדינטות הגיאוגרפיות שצורפו להחלטה".⁵ עוד החליטה הממשלה למסור הודעה לאו"ם בערוצים המקובלים וליפות את כוחו של שר החוץ להוציא לפועל את ההחלטה.

10. דברי ההסבר הנלווים להחלטה הממשלה מבהירים כי באמצעות הפקדת הקואורדינטות באו"ם, מנסה לבנון לעגן תביעה לשטחים ימיים משמעותיים אשר לפי כללי הדין הבינ"ל המקובלים וההנחיות הטכניות הנובעות מהם, אמורים להשתייך למימי החופין והאזור הכלכלי הבלעדי (להלן: "אכ"ב") של ישראל בים.⁶

11. בנוסף, צוין כי בהיעדר תגובה ישראלית למהלכים של לבנון, הדבר עלול להתפרש על ידי ערכאות משפטיות כהסכמה שבשתיקה.⁷ על רקע זה, נאמר בדברי ההסבר כי "בהיעדר גבול ימי

³ Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Cyprus on the delimitation of the exclusive economic zone, signed in Nicosia on 17 December 2010. Available at: <https://treaties.un.org/pages/showDetails.aspx?objid=08000002802d12b7>

⁴ A letter dated 20 June 2011 from the Minister for Foreign Affairs and Emigrants of Lebanon addressed to the Secretary-General of the United Nations concerning the Agreement between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Cyprus on the Delimitation of the Exclusive Economic Zone, signed in Nicosia on 17 December 2010. Available at: https://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/communications/lbn_re_cy_p_isr_agreement2010.pdf

⁵ החלטת ממשלת ישראל 3452 מתאריך 10.7.2011 קישור להחלטה: https://www.gov.il/he/departments/policies/2011_des3452

⁶ ראו דברי ההסבר הנלווים להצעת ההחלטה, פסקה 8.

⁷ ראו דברי ההסבר הנלווים להצעת ההחלטה, פסקה 10.

מוסכם בין ישראל ללבנון החלטה זו מעגנת את תביעתה של מדינת ישראל לזכויותיה הריבוניות והכלכליות בים התיכון.⁸

12. חוות הדעת המשפטית הנלווית להצעת החלטת הממשלה,⁹ מטעם יועמ"ש משרד החוץ דאז, עמדה על החשיבות של מתן ביטוי פומבי לעניין קו התייחסות הצפוני של ישראל אל מול עמדתה של לבנון. לפי חוות הדעת, ישראל מחויבת מבחינה משפטית לפרסם את עמדתה אל מול הפרסום הלבנוני, אחרת ייחשב הדבר להסכמה עם הקו הלבנוני. כמו כן, חוות הדעת התייחסה לכך שעל פי דיני הים חל איסור לעשות שינויים פיזיים באזור ימי המצוי במחלוקת בין שתי מדינות, וכי קיים צורך ליישב את המחלוקת לתייחסות הגבול הימי בין ישראל ללבנון. בהקשר לכך, נאמר כי הכוונה היא לפרסם אמירה ישראלית בדבר נכונות ליישב את המחלוקת בין המדינות על קו הגבול בדרכי שלום, כמקובל ע"פ הדין הבינ"ל.¹⁰

עבודת המטה שקדמה להחלטת הממשלה

13. מעיון בעבודת המטה הבין משרדית בתקופה שקדמה להחלטה, עולה כי שיקול עיקרי בקידום ההחלטה היה הצורך לתת מענה להפקדת הקואורדינטות באו"ם במהלך שנת 2010 ע"י לבנון, והחשש כי היעדר הפקדה מקבילה מצד ישראל מעמידה את ישראל בעמדת נחיתות מבחינת תביעתה לזכויות המשפטיות במו"מ עתידי. כך למשל, במסגרת דיון בין-משרדי שהתקיים ב-17.2.2011 בראשות יועמ"ש משרד החוץ דאז,¹¹ נדון מהלך אפשרי של ישראל באו"ם להכריז על תייחוס צפוני של האכ"ב של מדינת ישראל, וזאת בתגובה למהלכים של לבנון נקטה באו"ם ועל רקע החשש כי שתיקה מצד ישראל עלולה להתפרש כ"הסכמה שבשתיקה" לקו הלבנוני.

14. גם במסגרת דיון בין-משרדי נוסף מ-22.5.2011 סוכם כי קיימת דחיפות בפרסום עמדת ישראל,¹² לאור הפקדת הקואורדינטות ע"י לבנון, וגם עקב דיווח כי לבנון החלה בפעולות לאיתור מאגרי גז בשטח המחלוקת.

15. במסגרת דיון זה נדונה גם האפשרות כי גורמים אמריקאים יחלו לתווך בין ישראל ללבנון. גם ביחס לאפשרות זו צוינה בדיון החשיבות הרבה של פרסום העמדה הישראלית ביחס לקו הימי, גם ביחס לצוות התיווך האמריקאי (שכן היה נדמה שצוות התיווך מחזיק בהנחה מוטעית כי

⁸ ראו פסקה 12 לדברי ההסבר. יצוין כי בדברי ההסבר ובחוות הדעת הנלווה נעשה שימוש במונח "גבול" (ובמקום נוסף בדברי ההסבר המונח גבול מופיע במרכאות). עם זאת, אנו עדין סבורים שאין בכך לשנות את דעתנו כי המטרה והרציונל של החלטת הממשלה היתה לשקף את הצורך לעגן את תביעתה של ישראל לשטח ימי.

⁹ ראו "חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה. נושא ההחלטה: קביעת קו התייחוס הימי הצפוני של מימי החופין והאזור הכלכלי הבלעדי של מדינת ישראל בים התיכון", 26.6.2011.

¹⁰ ראו שם: "יש לציין שעל פי המשפט הבינלאומי חל איסור לעשות שינויים פיזיים באזור ימי המצוי במחלוקת בין שתי מדינות. לעניין הצורך ליישב את המחלוקת האפשרית בין ישראל ללבנון באשר לתייחוס המדויק של האכ"ב והגבול הימי בין שתי המדינות, הכוונה לצרף לפרסום באו"ם אמירה ישראלית כללית, בדבר הנכונות ליישב את המחלוקת בדבר קו הגבול הימי בין שתי המדינות בדרכי שלום, כמקובל ע"פ הדין הבינלאומי."

¹¹ "סיכום דיון בנושא הגבול הימי עם לבנון (17/2/11)", מספר מסמך: 4717483-1, 27.2.2011. ראו, למשל, פסקה 1: ביום 17/2/11 התקיים דיון במשה"ח, בראשות היועמ"ש, שבו נדון מהלך אפשרי של ישראל באו"ם להכריז על תחום צפוני של האזור הכלכלי הבלעדי (אכ"ב) של מדינת ישראל, וזאת בתגובה למהלכים של לבנון בחודשי אוגוסט וספטמבר 2010 באו"ם... ראו גם פסקה 3: "[היועמ"ש] הסביר את חשיבות המהלך הישראלי באו"ם, וציין כי מדובר ב'מהלך משלים' ע"מ להבהיר את עמדת מדינת ישראל בנוגע לגבול הימי שלה עם לבנון, ולהביא לביטוי פומבי של היקף הנכונות מבחינת ישראל." ראו פסקה 4: "ללא תגובה ישראלית כנגד העמדות שפקסמה לבנון, השתיקה של ישראל עלולה להתפרש כ'הסכמה שבשתיקה', שכן בפסיקה הרלוונטית יש נטייה של הערכאות המשפטיות לראות חוסר מעש של הצד השני לסכסוך כקבלת עמדה חד צדדית של הצד הראשון."

¹² "סיכום דיון 22/5/11 בנושא קביעת הקו הצפוני של מימי החופין + האכ"ב של ישראל", מספר מסמך: 4762938-1, 23.5.2011.

הפערים בין הצדדים קטנים יחסית) וגם על מנת לייצר וודאות בקרב כלל הגורמים ביחס לעמדת ישראל. מצב בו עמדת ישראל לא מפורסמת מבחינה רשמית, נאמר בדיון זה, עלול לגרום לנזק מדיני, בדמות בניית ציפיות לא מציאותיות בצד הלבנוני באשר לגודל הפער בין עמדות הצדדים, ובמשתמע להציב את ישראל בעמדת נחיתות במו"מ.¹³

16. בדיון זה הודגש כי הקו הימי שנבחר לאחר בחינה מקצועית, הינו קו התואם את ההסכם הימי שנחתם עם קפריסין, אם כי צוין כי ניתן יהיה להגיע לפשרה עם לבנון במו"מ על קו זה.¹⁴

17. עם פרסום החלטת הממשלה 3452, הופץ דף מסרים במשרד החוץ לצורך תיאום מסרים תקשורתיים של נציגי משרד החוץ בישראל ובחו"ל.¹⁵ אחת ההנחיות לנציגויות ביקשה במפורש להימנע מתיאור החלטת הממשלה ככזו המגדירה "גבול", אלא להשתמש אך ורק במילים "קו" או "קו תיחום".¹⁶

18. מעיון במסמכי עבודת המטה שקדמו להחלטת הממשלה, ובמסמך המסרים שהופץ לאחר מכן, עולה אם כן, כי מטרת ההחלטה היתה להציג את עמדת ישראל ביחס לתביעתה באזור זה, בדגש על רקע פעולות לבנון ובהקשר למו"מ אפשרי עימה. לכך קיימות אינדיקציות נוספות גם ממקורות נוספים כפי שיפורט להלן.

המכתב הנלווה להפקדת הקו הימי באו"ם

19. כאמור, בעקבות החלטת הממשלה, בתאריך 12.7.2011 הגישה ישראל את הקואורדינטות לאו"ם. בהתאם לאמור בחוות הדעת המשפטית שצורפה להחלטה, במכתב הלוואי ישראל ציינה מפורשות כי היא פתוחה לדיאלוג ושיתוף פעולה בהתאם לדיני הים עם המדינות השכנות הרלוונטיות ביחס לתיחום הצפוני של המים הטריטוריאליים והכלכליים שלה:

"The Government of Israel remains open to dialogue and cooperation, in accordance with the principles of international maritime law, with the relevant neighboring States regarding the northern limit of Israel's Territorial Sea and Exclusive Economic Zone."¹⁷

20. אמירה זו של ישראל במכתב הלוואי משקפת גם כלל בסיסי דיני הים במשפט הבינ"ל, המשתקפים גם באמנת דיני הים של האו"ם (United Nations Convention on the Law of the Sea), הקובע כי גבול ימי בין מדינות עם חופים סמוכים (adjacent coasts), ייקבע בהסכם.¹⁸

¹³ שם.

¹⁴ שם.

¹⁵ "דף מסרים – תיחום הקו הצפוני הימי של ישראל", מספר מסמך: 1-4790620, 10.7.2011.

¹⁶ שם, עמ' 2.

¹⁷ ראו איגרת מטעם משלחת ישראל לאו"ם מתאריך 12.7.2011, מס' 12072012.

¹⁸ United Nations Conventions on the Law of the Sea, 1982, Articles 74 and 83: "The delimitation of the exclusive economic zone between States with opposite or adjacent coasts shall be effected by agreement on the basis of international law..." and "The delimitation of the continental shelf between States with opposite or adjacent coasts shall be effected by agreement on the basis of international law..."

21. יצוין כי אמנם ישראל איננה צד לאמנת דיני הים, ואולם מקבלת על עצמה כי סעיפים אלה משקפים משפט בינ"ל מנהגי.

22. בנוסף, כלל זה בדיני הים במשפט הבינ"ל לפיו גבול ימי בין מדינות עם חופים סמוכים (adjacent coasts), ייקבע בהסכם אושרר מספר פעמים בפסקאות של ה-ICJ. למשל, בפסק דין שניתן בשנת 2021 בנושא התיחום הימי בין סומליה לבין קניה,¹⁹ חזר בית הדין על כלל זה, תוך אזכור אמירות של ה-ICJ בתיקים נוספים לאורך השנים, כגון המחלוקת על מפרץ מיין (Gulf of Maine) בין קנדה לבין ארה"ב משנת 1984, תיק מדף היבשת בין תוניסיה לבין לוב משנת 1982, והמחלוקת על אזורי דיג בין בריטניה לנורבגיה משנת 1951:

"The Court reiterates that maritime delimitation between States with opposite or adjacent coasts must be effected by means of an agreement between them, and that, where such an agreement has not been achieved, delimitation should be effected by recourse to a third party possessing the necessary competence (*Delimitation of the Maritime Boundary in the Gulf of Maine Area (Canada/United States of America)*, Judgment, I.C.J. Reports 1984, p. 299, para. 112 (1)). Maritime delimitation cannot be effected unilaterally by either of the States concerned (ibid.; *Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya)*, Judgment, I.C.J. Reports 1982, p. 66, para. 87; *Fisheries (United Kingdom v. Norway)*, Judgment, I.C.J. Reports 1951, p. 132)."

23. לסיכום נקודה זו, נראה כי גם מכתב הלוואי של ישראל שאוזכר לעיל מצביע על כך שישראל ראתה בקו זה שהגישה לאו"ם כקו המבטא את תביעתה לשטח הימי, לגביו היא מוכנה לנהל מו"מ, וזאת בהתאם גם לכללי משפט הים הבינ"ל בנושא.

מדיניות האנרגיה של ישראל

24. יצוין כי העמדה לפיה ישראל לא ראתה בקו זה כקו גבול ימי באה לידי ביטוי גם במסגרת המדיניות האנרגטית של ישראל. כך למשל, ישראל נמנעה מלפרסם מכרזים בתוך אזור המחלוקת, ובפועל נצמדה לקו ההפקדה הלבנוני.

25. יתרה מזאת, גם במכרזים שפרסמה המדינה בקרבת הקו הצפוני נכללה הבהרה כי גבולות המים הכלכליים טרם נקבעו סופית. לדוגמא, בתנאי הרישיון שניתן ב-1.3.2009 ביחס לבלוק אלון D (עוד טרם פרסום הקואורדינטות ע"י ישראל), צורפה הבהרה כי המדינה לא נדרשת לשלם פיצויים בגין גריעת שטח מאזור הרישיון, מכיוון ש"השטח ... נכלל בתחום המים

¹⁹ See *Maritime Delimitation in the Indian Ocean (Somalia v. Kenya)*, para. 49. See also *Delimitation of the Maritime Boundary in the Gulf of Maine Area (Canada/United States of America)*, Judgment, I.C.J. Reports 1984, p. 299, para. 112 (1). Maritime delimitation cannot be effected unilaterally by either of the States concerned (ibid.; *Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya)*, Judgment, I.C.J. Reports 1982, p. 66, para. 87; *Fisheries (United Kingdom v. Norway)*, Judgment, I.C.J. Reports 1951, p. 132.

הכלכליים של מדינת ישראל שגבולותיהם טרם נקבעו סופית.²⁰ במכרז לבלוק 72 (בלוק אלון D בעבר) משנת 2020 נכללת אמירה לפיה מחזיק הרישיון נדרש לאשר כי הוא מודע לכך שלאור העובדה שאזור הרישיון ממוקם בחלק הצפוני של האכ"ב של ישראל, וכי אינטרסים מדיניים או ביטחוניים עשויים להשפיע על פעילות עתידית בבלוק, או על שטח הרישיון, מחזיק הרישיון מוותר על כל טענה או דרישה ביחס לכך.²¹

מכתבים ששלחה ישראל למזכירות האו"ם

26. במהלך השנים הגישה ישראל לאו"ם מכתבים העוסקים באזור המחלוקת, במיוחד על רקע פעילות לבנונית לקידום מכרזים באזור זה. יצוין כי בחלק ממכתבים אלו נוסח המכתב מתייחס ל-"תביעה" ("claim"), וחלק ממכתבים אלו מתייחסים ל"שטחים השייכים לישראל" או "שטחים בהם ישראל מחילה ריבונות או זכויות ריבונות".²²

27. ברוב המקרים מכתביה של ישראל הוגשו במטרה לתת מענה לפעולות חד צדדיות של ממשלת לבנון באזור המחלוקת, כגון מתן רישיונות לחברות פרטיות לבצע פעולות בתחום משאבי טבע. מטרת מכתבים אלו היתה בעיקרה להביע התנגדות מדינית לצעדים הלבנונים. יצוין גם כי ישראל הביעה בהם עמדה עקבית בדבר נכונותה ליישב את המחלוקת על התייחסות הימית עם לבנון באמצעות מו"מ.

המו"מ הימית בין ישראל ללבנון

28. כידוע, באוקטובר 2020 לאחר מאמץ ממושך, החל לראשונה מו"מ ישיר בין ישראל לבין לבנון בנושא תיחום הגבול הימית ביניהן.

29. למשא ומתן הישיר קדמו מגעים ממושכים בתיווך אמריקאי, במסגרתם נדון אופן ניהול המו"מ ומטרתו. מגעים אלו הסתכמו בגיבוש נייר מוסכם על שני הצדדים המכונה "נייר 6 הנקודות" משנת 2020, והוא קובע כי מטרת המו"מ הנ"ל הינו תיחום גבול ימי בין ישראל ללבנון.²³

²⁰ ראו תנאי רישיון בלוק אלון D מתאריך 1.3.2009.

²¹ ראו סעיף 3 למכרז לבוק 72 מ-2020:

"3.2 By submitting its bid, the bidder acknowledges that the licenced area is located at the northern part of Israel's exclusive economic zone ("EEZ").

3.3 As a result of the above, in submitting its bid, the bidder acknowledges and agrees that:

a. The above-mentioned fact, as well as political or security interests at the time, might impact any future activity in the block and/or licence area and the licence holder waives any claim or demand of any kind in connection therewith."

ראו קישור למכרז באתר משרד האנרגיה: <https://www.energy-sea.gov.il/English-Site/Pages/Offshore%20Bid%20Rounds/Offshore%20Bid%20Round%20Block%2072%20FINAL.pdf>

²² ראו מכתבי ישראל לאו"ם: איגרת MI-SG-02022017 מתאריך 2.2.2017, איגרת MI-SG-12212017 מתאריך

21.12.2017, איגרת NV-11July-2019-SG מתאריך 11.7.2019, איגרת NV-14Jan-2020-6th מתאריך 14.1.2020,

איגרת NV-05FEB-2020 מתאריך 5.2.2020, איגרת S/2021/969 (מס' סידורי באו"ם), איגרת NV-

23.12.2021 23DEC-2021-SG

²³ Six points paper attached to the letter of the United States of America sent to both Israel and Lebanon, 29 September 2020.

30. לאורך המו"מ, ישראל, מטעמים מדיניים, ביטחוניים ואנרגטיים, עמדה על החשיבות שבמסגרת המו"מ יש להגיע להסכמה ביחס לקו הגבול הימי בין הצדדים (ולא רק למשל להסכמה בדבר אופן פיתוח המאגר ללא הסדרת קו גבול ימי), וזאת על רקע החשיבות שייחסה לתיחום קו גבול מוסכם.

31. היבט חשוב זה מהווה אינדיקציה נוספת לכך כי מדינת ישראל (וייתכן אף מדינת לבנון) ראו בהפקדות באו"ם כתביעה לזכויות ריבוניות לגביה יש לנהל מו"מ ולהגיע להסכם בדבר הגבול הימי, ולא כ'סוף פסוק ריבוני' ביחס לזכויות הריבוניות שלהן.

32. בשונה מהמצב ב- 2011 שתואר לעיל ביחס להחלטת הממשלה ולקו שהופקד בעקבותיה באו"ם אשר נועדו בעיקרן לעגן את תביעותיה של ישראל לזכויות באזור, הרי שבמו"מ הנוכחי בהקשר זה יש שיח ישיר במטרה לקבוע לראשונה קו גבול ימי מוסכם בין המדינות.

סיכום

33. מהאמור לעיל, נראה כי ישראל קבעה את עמדתה בהחלטת הממשלה 3452 והפקידה באו"ם קואורדינטות בהתאם, על רקע צורך משפטי לעגן את תביעתה המשפטית לשטח הימי במחלוקת מול לבנון.

34. כאמור לעיל, נראה כי השיקולים שעמדו לנגד עיני מקבלי ההחלטות באותה עת היו למנוע מצב בו ייטען נגד ישראל כי הסכימה בשתיקה לטענות לבנון ביחס לשטח הימי, וכן כדי לקדם עמדה שתועיל לישראל במסגרת מו"מ עתידי לקביעת גבול מוסכם.

35. למיטב הבנתנו, לא היתה כוונה בהחלטת הממשלה ובהפקדה שנעשתה בעקבותיה, לקבוע קו גבול ריבוני וסופי, ואכן נושא זה מהווה מטרה מרכזית במו"מ הנוכחי המתנהל בין ישראל ולבנון.